

MINĖJIMAI

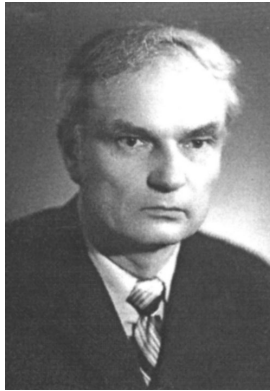
Minime docentą Klemensą Simašką

Leonas Jovaiša

Prieš 30 metų Vilniaus universitetas neteko pirmojo Istorijos fakulteto dekanu, pirmojo Pedagogikos katedros vedėju, docento Klemenso Simaškos. Jis buvo iškilus organizatorius, taurus pedagogas, gilus švietimo istorikas.

Klemensas Simaška, Anykščių rajono Mackonių kaimo ūkininko sūnus, gimė 1925 metų sausio 26 dieną, 1946-aisiais baigė Ukmergės gimnaziją. 1946–1947 metais dirbo Žemaitkiemio (Ukmergės r.) pradinės mokyklos mokytoju, vėliau buvo šios mokyklos vedėjas. 1947 metais įstojo į Vilniaus pedagoginį institutą, studijavo istoriją. 1950 metų rugsėjį vedė studijų kolegę lituanistę Vandą Šerėnaitę. Po 21 bendro gyvenimo metų Vanda mirė vėžiu.

Klemensas 1951 metais baigė Vilniaus pedagoginio instituto Pedagogikos fakultetą, įgijo istorijos mokytojo specialybę. Tais metais jis buvo paskirtas Klaipėdos mokytojų instituto pedagogikos dėstytoju. Tėn su juo susipažinau, nes dėsciau psichologiją. Per keletą

metų gerai jį pažinau, todėl galiu skaidrią jo asmenybę apibūdinti pačiais tauriausiais žodžiais.

1953–1956 metais jis buvo šio instituto direktoriaus pavaduotojas – kvalifikuotas ir korektiškas pedagoginio personalo vadovas. 1956-aisiais uždarius Klaipėdos universitetą, jis buvo pakviestas dirbti į Vilniaus universitetą. Čia dėstė pedagogiką, jos istoriją.

1964 metais Klemensas Simaška Vilniaus universitete apgynė kandidato disertaciją lietuvių kalbos mokytojo istorijos klausimu, gavo pedagogikos mokslų kandidato laipsnį, dabar vadintąsi edukologijos daktaru. Po poros metų jam buvo suteiktas mokslinis docento vardas. 1966–1968 metais dirbo Vilniaus universiteto Istorijos ir filologijos fakulteto dekanu, o 1968–1970 metais buvo pirmasis Vilniaus universiteto Istorijos fakulteto dekanas. 1971 metais Istorijos fakultete buvo įsteigta Pedagogikos katedra. Pirmuoju jos vedėju paskirtas Klemensas Simaška.

1971–1978 metais Klemensas Simaška sėkmingai ir garbingai ėjo Vilniaus universiteto Pedagogikos katedros vedėjo pareigas. Jo pastangomis įvesti įvairūs pedagogikos kursai, organizuota sudėtinga studentų pedagoginė praktika, pradėjo veikti pedagogikos mokslininkų rengimo aspirantūra, įsteigta specializuota mokslinė taryba pedagogikos disertacijoms ginti ir mokslo laipsniams teikti. Sovietinės valdžios sąlygomis Pedagogikos katedroje nesijautė nei politinio, nei ideologinio spaudimo. Čia su juo dirbo docentai Vytautas Bernotas, Magdė Karčiauskienė, Kazys Poškus, Stasė Valatkienė, asistentė Birutė Pociūtė.

1977 metais Klemensas sunkiai susirgo, ligos kankinamas daug kentėjo. Lankėme jį Vilniaus Užupio onkologinėje ligoninėje, vėliau namuose, kur jis pasakė: „Taip skauda, net noris šokti per langą.“ Bet nešoko, iškentėjo. 1978 metų rugpjūčio 23 dieną jis mus paliko. Vilniaus Rokantiškių kapinėse jį laidojo daugybė Lietuvos pedagogikos mokslo

veikėjų, kolegų. Daugelis ir šiandien, po 30 metų jį mini.

Klemensas Simaška po žmonos mirties vienas ugdė vaikus. Jo sūnūs Rimantas ir Arūnas baigė aukštuosius mokslus. Rimas žuvo autoavarijoje. Arūnas su žmona Saule išaugino dvi dukras: Vitą ir Dalią.

Klemensas Simaška 1958–1976 metais mokslo darbuose parašė nemažai straipsnių Lietuvos pedagogikos istorijos ir Vilniaus universiteto veiklos klausimais, apie XIX a. pabaigos ir XX a. pradžios elementorius parengė vertingus leidinius: „30 Vilniaus universiteto specialybių“ (1973), „Mano Alma Mater“ (1974), „Universitetas, studentas, studijos“ (1976).

Minėdami Klemensą Simašką kaip veiklią, kūrybišką ir draugišką asmenybę, mokytojų rengimo mokslinį darbuotoją ir pavyzdinę ugdymo organizatorių, kviečiame jo atminimą įamžinti Vilniaus universiteto istoriniuose fonduose ir visų širdyse.

Leonas Jovaiša